

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

6. vuosiluokan lukuvuosiarviointi ja tukimateriaali

Toinen kotimainen kieli, ruotsi ja vieraat kielet

Webinaari, Teams

1.11.2023 klo 14.30-16.00

Opetusneuvokset Annamari Kajasto ja Olli Määttä
Opetushallitus

Kiitos hyvistä
ennakkokysymyksistä!

Pidäthän mikin ja kameran
kiinni esityksen aikana.

Chattiin voi kirjoittaa
esitykseen
liittyviä kysymyksiä.

Lopussa aikaa keskustelulle
ennakkokysymysten
yhteydessä.

Diat ja tukimateriaalit
löytyvät Opetushallituksen
verkkosivuilta.

Webinaaritalenne on
katsottavissa kahden viikon
ajan verkkosivuilla.

Kiitos hyvistä
ennakkokysymyksistä!

Tukea kieltenopetukseen sekä oppimisen ja osaamisen arviointiin oph.fi-sivuilla

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/perusopetus/toinen-kotimainen-kieli-ja-vieraat-kielet-perusopetuksessa>

Tukea kieltenopetukseen

Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetus

Toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet vuosiluokilla 3-6 ja 7-9

Ääntämisen opettaminen

Kaksikielinen opetus

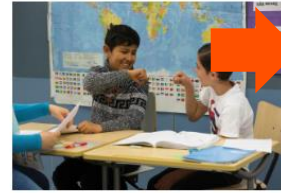
Kielten kärkihankkeet ja kieltenopetuksen kehittäminen

Eurooppalainen kielisalkku

Kielten tutorsettajatoiminta

Kieli koulun ytimessä - näkökulmia kielikasvatukseen

Tutkimustietoa kieltenopetuksesta

Tukimateriaalia toisen kotimaisen kielen, ruotsin ja suomen opetukseen

B1-kielen opetussuunnitelman perusteiden päivitys 2023-2024

Kielten tukimateriaalit

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/toisen-kotimaisen-kielen-ja-vieraiden-kielten-6-vuosiluokan>

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten arviointi perusopetuksessa ja päättöarvioinnin tukimateriaali

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten 6. vuosiluokan lukuvuosiarviointi...

6. vuosiluokan päätteeksi annettavan lukuvuosiarviointin tukimateriaali

Kuudennen vuosiluokan lukuvuosiarviointin kriteerit

Vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen lukuvuosiarviointin kriteerit

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten päättöarviointin kriteerit

Päättöarviointin kriteerit ovat kuvauksia arvosanoihin 5, 7, 8 ja 9 vaadittavasta osaamisen tasosta. Opetussuunnitelman perusteissa määritellyt arvioinnin kriteerit ovat opetuksen järjestäjää sitovia normeja, jotka siirretään perusteista paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten päättöarviointin tukimateriaali

Tälle sivulle on koottu tukimateriaalia toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opetuksen ja päättöarviointin toteuttamisen tueksi.

Kielten arviointi perusopetuksessa

Valinnaiset aineet ja valinnaisten aineiden arviointi perusopetuksessa

Webinaarin sisältö

1. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutoksia, kieltenopetus
2. Uudistuva oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa
3. Arvioinnin tehtävät
 - formatiivinen ja summatiivinen arviointi
4. Uudistuva kielten arviointi perusopetuksessa
5. Kriteerityön periaatteita Opetushallituksessa
6. Kuudennen luokan päätteeksi tehtävän lukuvuosiarvioinnin kriteerit kielissä
7. Mitä paikalliseen opetussuunnitelmaan?
8. Kielten tukimateriaalit
9. Vastauksia ennakkokysymyksiin, keskustelua

1. Muutoksia Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 (2020-2023)

A decorative graphic consisting of thick, flowing, wavy lines in blue and green colors, positioned on the right side of the slide.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutoksia, kielenopetus

- **Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteet 2019, VOPS** (voimassa 1.1.2020 alkaen) https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_vuosiluokkien_1-2_a1-kielen_opetussuunnitelman_perusteet.pdf
- **Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutokset** (voimassa 1.8.2020 alkaen) https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen-arviointiluku-10-2-2020_1.pdf
- **Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit** (voimassa 1.8.2021 alkaen) https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Perusopetuksen%20p%C3%A4%C3%A4tt%C3%B6arviointi%20kriteerit%2031.12.2020_0.pdf
- **Kuudennen luokan lukuvuosiarvioinnin kriteerit** <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/6-vuosiluokan-lukuvuosiarviointi>
- **B1-kielen päivitetyt opetussuunnitelman perusteet** (astuvat voimaan 1.8.2024)

Vuonna 2024 alkaen OPH järjestää koulutusta B1-kielen paikallisen ops-työn tueksi

B1-kielen tuntijakoasetuksen muutos ja ops-työ

B1-kielen valtioneuvoston tuntijakoasetuksen muutos

Taustaa

<https://www.edilex.fi/saaduskokoelma/20230111.pdf>

- Marinin hallituksen päätös 09/2022
- ”Kielten opetusta perusopetuksessa lisätään. Kuudennelta luokalta alkavaan B1-kieleen, joka useimmilla on ruotsi tai suomi, tulee 1 vuosiviikkotunti lisää. Sen opetussuunnitelmatyöhön varataan 1 milj. euroa.”
- ([OKM:n talousarvioesitys 7,7 miljardia euroa vuodelle 2023](#), 19.9.2022)

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2023

111/2023

Valtioneuvoston asetus

perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti muutetaan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen (422/2012) 6 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on asetuksessa 793/2018, seuraavasti:

6 §

Oppivelvollisille annettavan perusopetuksen tuntijako

Kuhunkin pystyviivojen rajaamaan osaan on merkitty kunkin oppiaineen tai aineryhmän kyseisillä vuosiluokilla yhteensä järjestettävän opetuksen vähimmäismäärä vuosiviikkotunteina (= 38 oppituntia)

Aine	Vuosiluokka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Aidinkieli ja kirjallisuus		14			18				10		42
A1-kieli ¹		2			9				7		18
B1-kieli							2	2	3		7
Matematiikka		6			15				11		32
Ympäristöoppi		4			10						
Biologia ja maantieto ²									7		

Helmikuu 2024
B1-kielten ops-perusteet
julkaistaan

1.8.2024
B1-kielten ops:n perusteet
astuvat voimaan

Huomioitava B1-kielen opetuksen järjestämisessä vl:lla 8-9 lukuvuosina 2024-2025, 2025-2026 kunnissa ja kouluissa

- Uusi tuntijako koskee kaikkia vuosiluokkia 7–9
 - B1-kielen opetusta tulee järjestää 8. ja 9. luokalla siten, että
 - 9.-luokkalaiset saavat yhden vuosiviikkotunnin lisää opetusta lukuvuonna 2024–2025
 - 8. luokkalaiset yhden vuosiviikkotunnin lisää viimeistään lukuvuonna 2025–2026 ollessaan 9. luokalla.

Päivitettävät tekstit B1-kielten perusteissa vuodelta 2014 tarpeen mukaan

VI:n 3-6 ja 7-9 perusteet, päättöarvioinnin kriteerit, 6. luokan lukuvuosiarvioinnin kriteerit

Ruotsin kieli, B1-oppimäärä vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 3 – 6 kaikilla oppilailla on äidinkielen lisäksi opetusta vähintään kahdessa muussa kielessä; yhteisessä A1-kielessä sekä B1- kielessä ja mahdollisesti myös A2-kielessä, joka on A-kielen valinnainen oppiaini.

Ruotsin kielen B1-oppimäärän opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3-6

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen		
T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamiensa kielten keskinäisestä suhteesta	S1	L1, L2, L4
T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	S1	L2
Kieltenopiskelutaidot		
T3 ohjata oppilasta harjoittamaan viestinnällisiä taitojaan sallivassa opiskeluympäristössä ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä ottamaan vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan osaamistaan	S2	L1, L5, L3
T4 rohkaista oppilasta näkemään ruotsin taito tärkeinä osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarojen kunnioittamista ja rohkaista ruotsinkielisten oppimisympäristöjen löytämiseen ja hyödyntämiseen myös koulun ulkopuolella	S2	L3, L5
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa		
T5 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia, erityisesti suullista viestintätilanteita	S3	L4
T6 rohkaista oppilasta käyttämään viestintänsä perille saamiseksi monenlaisia, myös ei-kielillisiä keinoja ja pyytämään tarvittaessa toistoa ja hidastusta	S3	L4
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia kohtelaisuuden ilmauksia	S3	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä		
T8 rohkaista oppilasta ottamaan selvää tilanneyhdyden avulla helposti ennakoitavasta ja ikänsäsovelleen sopivasta puheesta tai kirjoitetusta tekstistä	S3	L4
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä		
T9 tarjota oppilaille runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikänsäsovelleen sopivaa hyvin pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	S3	L4

Ruotsin kielen B1-oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3-6

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen: Tarkastellaan ja verrataan ruotsin kielen ja entuudestaan tuttujen kielten tärkeimpiä yhtäläisyyksiä ja eroja.

S2 Kielenopiskelutaidot: Asetetaan tavoitteita ja suunnitellaan toimintaa yhdessä. Selvitetään, missä ruotsin taitoa tarvitaan ja missä sitä voi käyttää. Opetellaan huomaamaan, miten ruotsin kieli näkyy erilaisissa arkisissa yhteyksissä.

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä: Sanastoa ja rakenteita opetellaan monenlaisten aihepiirien yhteydessä, kuten minä itse, perheeni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto. Lisäksi valitaan yhdessä kiinnostavia kielenkäytön aihepiirejä. Opetellaan ruotsin kielen tärkeimmät suomesta poikkeavat foneettiset piirteet ja ortografiset piirteet. Opetellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita.

B1-kielten kriteerit (tarpeen mukaan)

- Kuudennen vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin kriteerit
- Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit

Osaamisen taitotasoa ei nosteta, vaikka B1-kieltä opetetaan jatkossa 1 vvt enemmän vl:lla 7-9.

2. Uudistuva oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

Miksi arviointia on uudistettu?

Miksi osaamisen kuvauksia on laadittu myös arvosanoille 5, 7 ja 9?

- taustalla opetusalan ammattilaisten, huoltajien ja oppilaiden huoli siitä, että arviointi ei ole yhdenvertaista
- 6. luokan lukuvuosi-arvioinnin ja päättöarvioinnin uudet kriteerit lisäävät arvioinnin yhdenvertaisuutta sekä arvosanojen vertailukelpoisuutta
- arvioinnin kansallisia linjauksia (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luku 6) oli tarvetta tarkentaa, koska ne koettiin liian tulkinnanvaraisiksi
 - linjauksia täsmentämällä yhtenäisemmät arvioinnin periaatteet koulujen ja opettajien arviointityön tueksi
- uudistustyötä tehtiin yhdessä asiantuntijoiden, opettajien ja sidosryhmien kanssa

Toimeenpanon tukea 6. luokan lukuvuosi-arviointiin syksyllä 2023

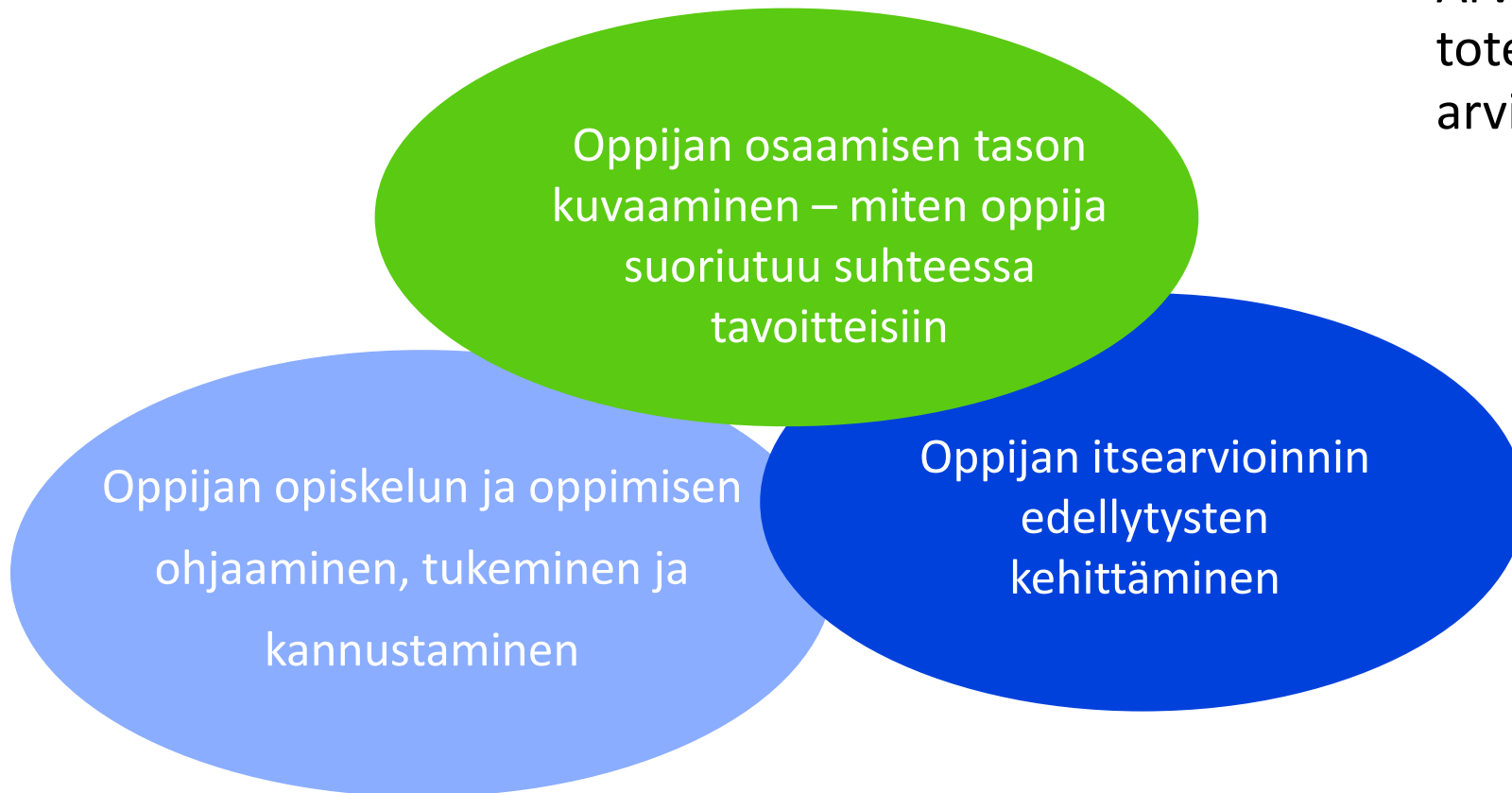
- Tukimateriaalit oph.fi-sivuilla
- webinaarit marraskuussa 2023
- Koulutusten sisällöt ja aikataulut Apua arviointiin.
- Koulutukset myös OPH:n tapahtumakalenterissa hakusanalla Apua arviointiin

3. Arvioinnin tehtävät

Formatiivinen ja
summatiivinen arviointi

Arviointi opettajan lakisääteisenä tehtävänä

Arvioinnin tehtävien toteuttamisessa tulee noudattaa arvioinnin yleisiä periaatteita.

- Kouluissa tulee olla yhtenäiset arvioinnin periaatteet ja käytänteet, jotka ilmenevät **koulun arviointikulttuurissa**.
- Opetuksen järjestäjä seuraa arvioinnin periaatteiden toteutumista kouluissa ja tukee yhtenäisen arviointikulttuurin kehittymistä.

Arvioinnin yleiset periaatteet

Summatiivinen
arviointi
kokoaa opittua

Formatiivinen
arviointi
auttaa eteenpäin

Jotta voi tavoitella parasta osaamista, oppilaan pitää tietää

Mitä hän on oppimassa?

- **oppimisen tavoitteet**

Mitä hänen pitäisi osata?

- **osaamisen kuvaus**

Mistä hän tietää onnistuneensa?

- **arvosanojen 5, 7, 8 ja 9 osaamisen kuvaukset**

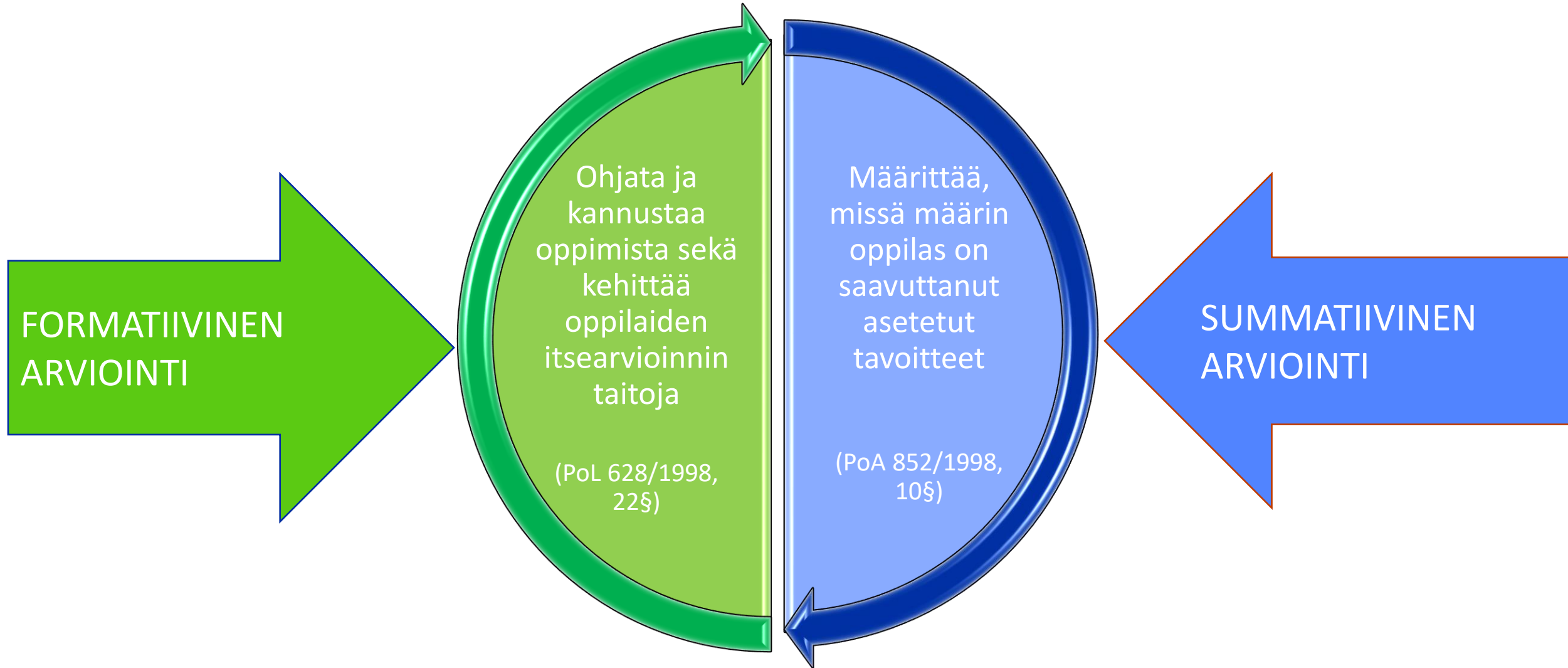
OPETTAJA:

- Selvittää ja selkiyttää tavoitteet ja myös kriteerit oppilaalle
- Ohjaa oppilasta opiskeluun liittyvissä pohdinnoissaan
- Auttaa oppilasta näkemään vahvuuksiaan, kehittämiskohteitaan ja edistymistään
- Auttaa oppilasta havainnoimaan omaa toimintaansa realistisesti, sekä kannustaa kokeilemaan, korjaamaan ja jatkamaan toimintaansa saadun palautteen avulla
- Saa palautetta omasta opetuksestaan ja ohjaamisestaan ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa

Opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi muodostavat kokonaisuuden

Arvioinnin toisiaan täydentävät, lakisääteiset tehtävät

Formatiivinen arviointi

Dokumentoinnista (Luku 6, s. 2-3)

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen-arviointiluku-10-2-2020_1.pdf

Formatiivinen arviointi

- oppimista tukevaa ja ohjaavaa palautetta
- palautteen tulee auttaa oppilasta
 - ymmärtämään oppiaineen tavoitteet
 - hahmottamaan oma edistymisensä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
 - hahmottamaan, miten voi parantaa suoriutumistaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin
- tehdään aina perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettujen ja paikallisessa opetussuunnitelmassa täsmennettyjen oppiaineiden tavoitteiden saavuttamiseksi

Itsearviointi ja vertaispalaute

- osa formatiivista arviointia
- oppilaat harjoittelevat opettajan ohjaamana itsearvioinnin ja vertaispalautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja
- tulee harjoitella osana kaikkien oppiaineiden opiskelua
- eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Formatiivinen arviointi ei edellytä dokumentointia.

Opettajan tulee dokumentoida arvioinnit niistä näytöistä, jotka vaikuttavat oppilaan summatiiviseen arviointiin.

Formatiivinen arviointi on myös...

- Kehittävää, kuvailevaa, kannustavaa
- Suuntaa tulevaa
- Monimuotoista, usein tapahtuvaa
- Osa päivittäistä työskentelyä ja vuorovaikutusta, osa pedagogiikkaa
- Systemaattista ja spontaania, annetaan opiskelu- ja oppimisprosessista

Formatiivinen arviointi

Oppilas

- oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen
 - Oppiaineiden tavoitteiden ymmärtäminen (tavoitetila)
 - Mitkä ovat tavoitteeni?
 - Oma edistyminen suhteessa tavoitteisiin (nykytila)
 - Miten olen tähän mennessä edistynyt suhteessa tavoitteisiin?
 - Suoriutumisen parantaminen (muutos)
 - Miten voi parantaa suoriutumistani? Miten pääsen tavoitteisiini?

Opettaja

- oman opetuksen kehittäminen vastaamaan oppilaiden tarpeita ja tavoitteita

Huoltajat ja oppilaat

- tietoa lukuvuoden aikana tietoa opintojen etenemisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä

Summatiivinen arviointi kokoaa opittua

- Huomioidaan arvioinnin yleiset periaatteet.
- Tehdään suhteessa opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain tarkennettuihin tavoitteisiin.
- Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan lukuvuoden aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä.
- Arviointi ei saa tulla yllätyksenä.

Summatiivinen arviointi

- Tehtävänä on kuvata, **kuinka hyvin ja missä määrin** oppilas on saavuttanut opetussuunnitelmassa oppiaineittain oppiaineille asetetut **tavoitteet**.
- Tehdään **vähintään jokaisen lukuvuoden päätteeksi**. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on summatiivinen kokonaisarviointi oppilaan koko lukuvuoden suoriutumisesta.
- Summatiivisen arvioinnin tekee oppilasta opettanut **opettaja**, tai jos opettajia on useita, **opettajat yhdessä**.
- Perusopetusasetus velvoittaa antamaan kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle lukuvuositolodistuksen, joka sisältää sanallisesti tai numeroin ilmaistut arviot siitä, miten oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa.
- Summatiiviseen arviointiin vaikuttavien näyttöjen arviointi tulee dokumentoida.

Kokonaisarviointi

- POPS2014:ssa määritellyt tavoitteet muodostavat kunkin oppiaineen kokonaisuuden.
- Tavoitteiden ”esiintyminen” tai ”laajuus” voivat vaihdella, kokonaisuuden kannalta kaikki yhtä tärkeitä.
- Osa tavoitteista kumuloituvia prosessi- tai taitotavoitteita, osa taas selkeästi tiettyyn sisältöön viittaavia.

Arvioinnin kokonaisuus muodostuu monesta erilaisesta palasta.

Arvioinnin kriteerien kompensaatioperiaate ja tavoitteiden erilaiset laajuudet

- Opetuksen tavoitteet kohdennetaan vuosiluokittain paikallisesti.
 - Tällöin lukuvuosiarvioinnissa otetaan huomioon kyseiselle vuosiluokalle kohdennetut tavoitteet.
- Osaa oppiaineiden tavoitteista käsitellään kaikilla vuosiluokilla, osaa ehkä vain yhdellä vuosiluokalla riippuen oppiaineesta.
- Oppiaineen kaikki tavoitteet huomioidaan opetuksessa ja arvioinnissa.

Tavoitteiden
kohdentamisessa
vuosiluokittain
tekstit siirtyvät
sellaisenaan.

Arviointi, eriyttäminen ja oppimisen tuki

Oppimäärä yksilöllistetään vasta, kun oppilas ei tuetustikaan näytä saavuttavan arvosanan 5 edellyttämää osaamisen tasoa.

Oppilas saa tukea opintoihin **eriyttämisellä, tukiopetuksella, osa-aikaisella erityisopetuksella, erityisellä tuella**

Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yleisen oppimäärän tavoitteisiin** OPS-perusteissa määritellyjä arviointikriteereitä käyttäen.

Oppilas opiskelee oppimissuunnitelmassa määritellyjen oppiaineen **erityisten paino-alueiden mukaisesti.**

Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yleisen oppimäärän tavoitteisiin** OPS-perusteissa määritellyjä arviointikriteereitä käyttäen.

Oppilas opiskelee **yksilöllistetyn oppimäärän mukaan** yhdessä tai useammassa oppiaineessa.

Osaamisen tasoa arvioidaan suhteessa **yksilöllistettyihin tavoitteisiin** (HOJKS). OPS-perusteissa määritellyjä arviointikriteereitä ei käytetä.

Huomioitavaa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden arvioinnissa

- **sanallista arviota voidaan käyttää** (päättöarviointia lukuun ottamatta) myös 6. vuosiluokan lukuvuosiarvioinnissa
- lukuvuositolustuksessa voi olla sekä sanallisia arvioita että numeroarviointia
- *arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaidon taso koulun opetuskielessä sekä arvioinnin kohteena olevan oppiaineen tiedonalan kielessä*
- **arvioinnin monipuolisuus painottuu**, kun oppilaan äidinkieli on muu kuin koulun opetuskieli; työskentelyn havainnointi, osaamisen osoittaminen muulla kuin opetuskielellä > HUOM! Ei suoraa kääntämistä, vaan oma kieli tai muu kieli tukena
- mietittävä, **mikä osuus kielellä on osaamisen osoittamisessa** > kriteerien tarkastelu > esim. MA T3, arvosana 9: Oppilas osaa *kuvaila* ja *selittää*, mistä hänen oppimiensa asioiden väliset yhteydet johtuvat. HI T11, arvosana 7: Oppilas *kuvaa* mahdollisia syitä menneisyyden ihmisen toiminnalle.
- voidaan arvioida vain sitä, mitä on opetettu: oppilasta ei voi "sakottaa", jos opetus ei ole ollut kielitietoista

Erityistä tukea saavan oppilaan lukuvuosiarviointi

- **Jos erityistä tukea saava oppilas opiskelee oppiaineen yleisen oppimäärän mukaisesti**
 - suoriutumista arvioidaan suhteessa yleisen oppimäärän tavoitteisiin
- **Oppimäärän yksilöllistäminen tehdään vasta silloin**
 - kun oppilas ei annetusta tuesta huolimatta näytä saavuttavan arvosanan 5 edellyttämää osaamisen tasoa
- **Jos oppilas opiskelee oppiaineen yksilöllistetyn oppimäärän mukaan**
 - suoriutumista arvioidaan HOJKSissa määriteltyjen yksilöllisten tavoitteiden mukaan
 - arviointi ei tällöin perustu lukuvuosiarvioinnin kriteereihin
- **Yksilöllistettyjen oppimäärien mukaisesti opiskelluissa oppiaineissa voidaan käyttää numeroarvioinnin sijaista sanallista arviota.**

4. Uudistuva kielten arviointi perusopetuksessa

Mihin kielten opetussuunnitelmat ja kielten arviointi perustuvat Suomessa? (2004, 2014, 2019)

Euroopan neuvosto (Council of Europe, CoE)
Euroopan nykykielten keskus
(European Center for Modern Languages, ECML)
<https://www.ecml.at/>

[HOME](#) > [ABOUT US](#) > [OVERVIEW](#)

A Centre to Promote Quality Language Education in Europe

Contemporary European societies are characterised and enriched by linguistic and cultural diversity, by migration and mobility. However we only truly value and treasure these characteristics by recognising and responding to the associated challenges.

Language education is key: the provision of lifelong, quality language education supports not only educational and professional success, but personal development and a sense of self-worth, all of which help foster economic growth, democratic citizenship and social cohesion.

The ECML's Strategic Objectives are to help its member states implement effective language teaching policies by:

- focusing on the practice of the learning and teaching of languages
- promoting dialogue and exchange among those active in the field
- training multipliers
- supporting programme-related networks and research projects

In order to implement its strategic objectives, the European Centre for Modern Languages, organises a [programme of international projects](#) on language education.

Basing its work on the underlying values of the Council of Europe and its pioneering work in language education, the ECML is ideally equipped to act as a catalyst for reform in the teaching and learning of languages.

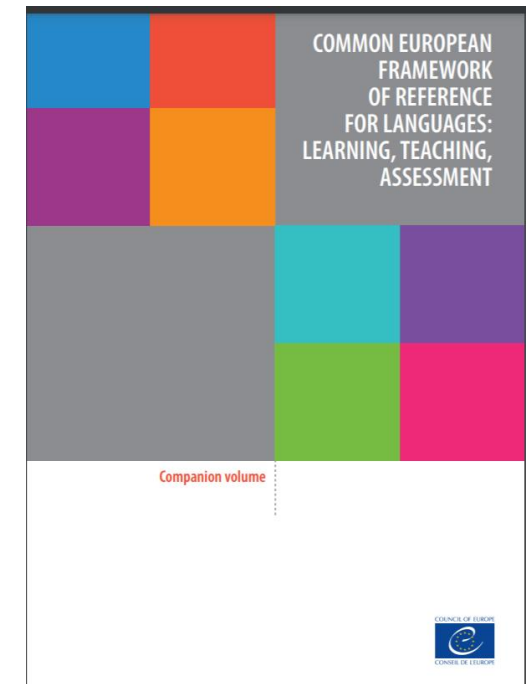

25th Anniversary publication

CEFR (CoE, 2001)
Eurooppalainen
viitekehys (WSOY,
2003)

CEFR CV (CoE, 2020)

Mihin kieltenopetuksen arviointi perustuu?

- [Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi luku 6](#) (astui voimaan 1.8.2020)
- Osaamisen kuvaukset arvosanoille 5, 7, 8 ja 9
 - [päättöarviointi](#)
- ➔ • 6. luokan lukuvuosiarviointi [Toinen kotimainen kieli, Vieraat kielet](#)
- **Oppilaan kehittyvän kielitaidon arviointi** perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen [Kehittyvän kielitaidon asteikko](#) (esim. B1-ruotsi T5-T9)

Kriteerit eli osaamisen tason kuvaukset

- muodostettu opetuksen tavoitteiden, arvioinnin kohteen ja oppiaineiden keskeisten sisältöjen pohjalta

Krathwohl&Andersonin taksonomiataulukko taustalla myös kielten arviointiin liittyvissä kriteereissä

Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää myös esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua

Formatiivinen arviointi

- itsearviointilistat, kielenoppimiskertomukset

Summatiivinen arviointi

- työkansio

Eurooppalainen kielisalkku

"Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua." (POPS 2014, VOPS 2019)

Ensimmäinen suomalainen eurooppalainen kielisalkku
2012

Toinen suomalainen eurooppalainen kielisalkku

- perustuu CEFR CV:hen (2020)
- Julkaistu 09/2023

WWW.COE.INT HUMAN RIGHTS DEMOCRACY RULE OF LAW EXPLORE English Connect Q

COUNCIL OF EUROPE European Language Portfolio (ELP)

Home History and context Developing an ELP model Accredited and registered ELP Resources Contacts

You are here: Democracy > European Language Portfolio (ELP)

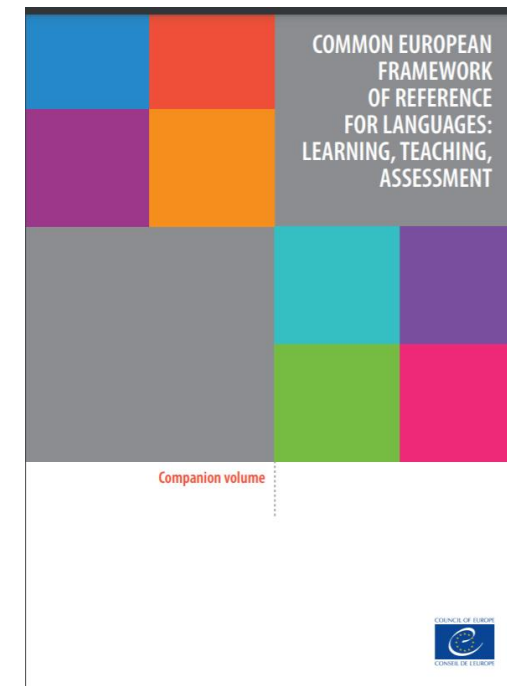
The European Language Portfolio (ELP) was developed by the Language Policy Programme of the Council of Europe

- to support the development of learner autonomy, plurilingualism and intercultural awareness and competence;
- to allow users to record their language learning achievements and their experience of learning and using languages.

The European Language Portfolio is related to the work of the [Education Department](#) which is part of the Directorate of Democratic Participation within the [Directorate General of Democracy](#) ("DGI") of the Council of Europe.

European Language **PORTFOLIO** Européen des Langues www.coe.int/portfolio

 Visit the Education website

Eurooppalainen kielisalkku 2023

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/eurooppalainen-kielisalkku>

- Työkalu oppijalle ja opettajille
 - tekee näkyväksi oppilaan kielenoppimista
 - tukee kulttuurisen monimuotoisuuden ja kielitietoisuuden kehittymistä
- Esiopetus, vl 1-2, 3-6 ja vl 7-9
- Sisältö
 - kielenoppimiskertomus, itsearviointilistat, työkansio, kielipassi ja opettajan materiaali

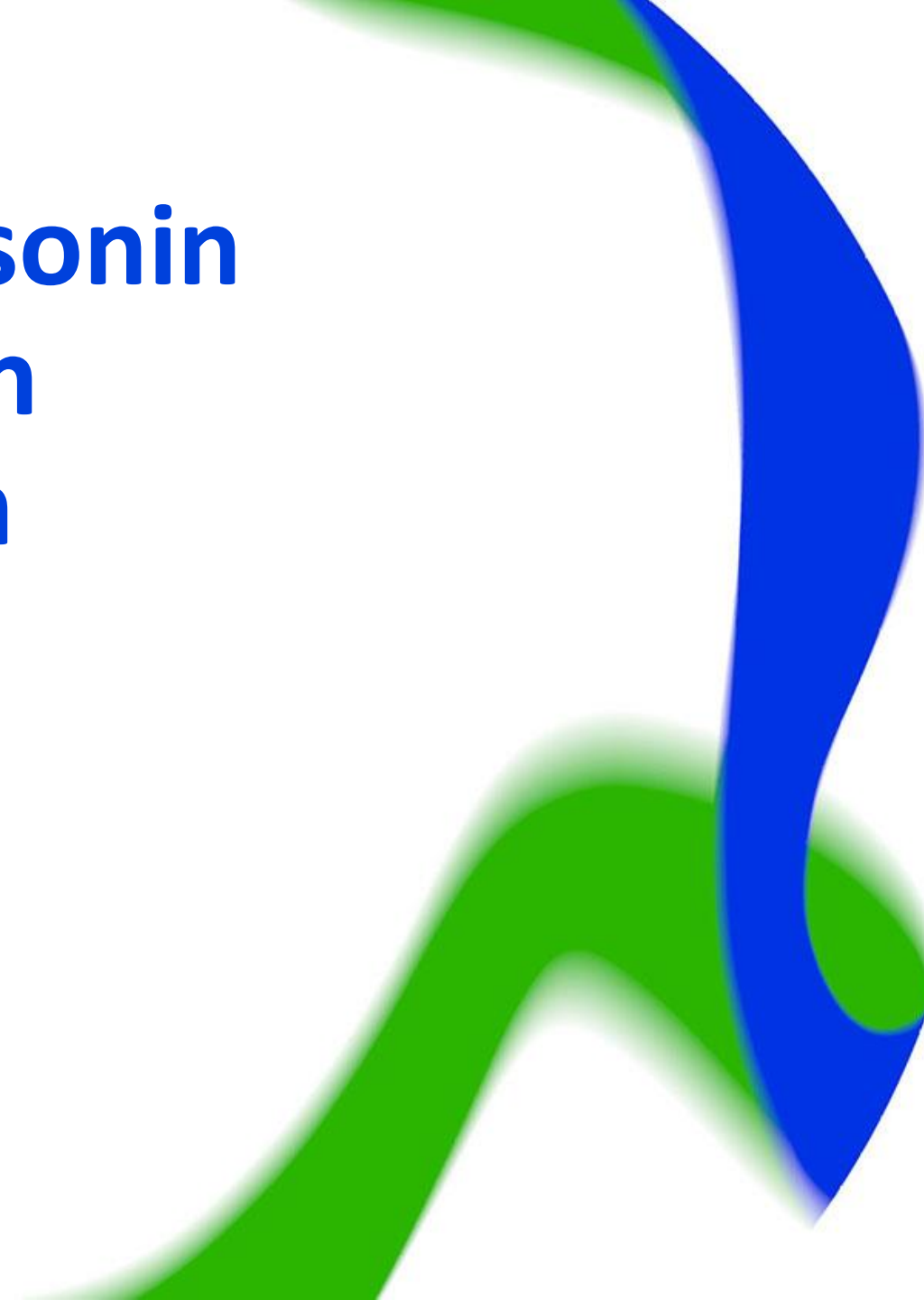

”Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.” (POPS 2014, VOPS 2019, Päätösarvioinnin kriteerit 2020)
Voidaan käyttää myös 6. luokan lukuvuosiarvioinnissa)³⁴

Krathwohl & Andersonin taksonomiataulukon soveltaminen kieliin

Miten sovellettu kielten
kriteereihin?

Tavoitteena hakea yhteneväsyyttä
eri oppiaineiden välillä.

Andersonin ja Krathwolin taksonomiataulukko

Miten sovellettu
kielten kriteereihin?

Tiedon ulottuvuus	Kognitiivisen prosessin ulottuvuus					
	Muistaa	Ymmärtää	Soveltaa	Analysoida	Arvioida	Luoda
Faktatieto	Muistaa termejä tai yksittäisiä asioita.	Osaa kertoa omin sanoin.	Osaa tehdä johtopäätöksiä osaamiensa faktojen perusteella.	Analysoi oppimiaan faktoja.	Arvioi faktojen luotettavuutta.	Tuottaa uutta tietoa.
Käsitetieto	Nimeää käsitteitä.	Osaa havainnollistaa antamalla esimerkin	Osaa soveltaa tietojaan. Osaa luokitella	Osaa tehdä loogisia johtopäätöksiä. tiedon pohjalta	Havaitsee yhtäläisyyksiä ja eroja kahden käsitteen välillä.	Osa tehdä systeemeistä erilaisia syy-seuraus-malleja.
Menetelmätieto	Osaa soveltaa rutiininomaisen menetelmän tutun tehtävän ratkaisemiseen.	Osaa käyttää uutta menetelmää tuntemattoman tehtävän ratkaisemiseksi.	Soveltaa tietämiään faktoja käyttäessään menetelmää.	Osaa suunnitella tutkimusprosessin. Kykenee tutkimushypoteesien esittämiseen.	Pystyy arvioimaan, mikä menetelmä sopii parhaiten tietyn ongelman ratkaisemiseksi.	Kehittää vaihtoehtoisen/uuden menetelmän ongelman ratkaisemiseksi.
Metakognitiivinen tieto	Laatii muistisääntöjä itselleen faktojen muistamiseksi.	Tietää, milloin mitäkin menetelmää käytetään.	Osaa eritellä omia kiinnostuksen kohteitaan tutkimusalalla. Tietää omat vahvuutensa ja heikkoutensa eri osa-alueilla.	Pystyy muodostamaan omia mielipiteitä analysoituaan tutkimuksen tuloksia.	Kykenee arvioimaan valitsemaansa tutkimusprosessia. Kykenee arvioimaan saamiensa tutkimustulosten luotettavuutta.	Pystyy luomaan uuden tai paremman tutkimusprosessin, jolla tietty tutkimusongelma voidaan ratkaista.

Krathwohl & Andersonin taksonomiataulukkoa sovitellen

A-englanti, 6. luokan lukuvuosi-arvioinnin kriteerit, T3 Kielellinen päättely

	Muistaa	Ymmärtää	Soveltaa	Analysoida	Arvioida	Luoda
Metakognitiivinen tieto				T3, arvosana 9 Oppilas osaa vertailla yhtäläisyyksiä ja eroja englannin kielen ja äidinkieltensä tai muun osaamansa kielen välillä. Oppilas osaa käyttää sopivia kielellistä päättelyä tukevia strategioita.		
Menetelmä-tieto						
Käsitetieto			T3, arvosana 7 Oppilas osaa antaa esimerkkejä yhtäläisyyksistä ja eroista englannin kielen ja äidinkieltensä tai muun osaamansa kielen välillä. Oppilas osaa nimetä joitakin kielellistä päättelyä tukevia strategioita.			
Faktatieto	T3, arvosana 5 Oppilas osaa nimetä jonkin yhtäläisyyden ja eron englannin kielen ja äidinkieltensä tai muun osaamansa kielen välillä.					

Oppiminen

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen
T1-T3

Kielenopiskelutaidot
T4-T5

Kehittyvä kielitaito
T6-T10

5. Kriteerityön periaatteita Opetushallituksessa

The background of the slide features abstract, flowing wavy lines in shades of green and blue. A prominent green line curves from the top right towards the center, while a blue line flows from the bottom left towards the center, creating a dynamic, organic feel.

Kriteerityön periaatteita Opetushallituksessa

Perusopetuksen
opetussuunnitelman
perusteiden 2014 eri
oppiaineiden **opetuksen**
tavoitteisiin ja
keskeisiin sisältöalueisiin
ei ole tehty muutoksia.

Lausunnoissa saadun palautteen perustella pyritty
kriteerien selkeyteen ja yksiselitteisyyteen sekä
arvioinnin yhdenvertaisuuteen

Kriteerit on muodostettu
opetuksen tavoitteiden,
arvioinnin kohteen ja
oppiaineiden keskeisten
sisältöjen pohjalta

Työryhmissä mukana opettajia eri puolelta Suomea
erilaisista kouluista sekä Opetushallituksen
oppiaineasiantuntijat

Tavoitteet ja arvioinnin kohteet osaamisen kuvausten lähtökohtana

Opetuksen tavoite (2014 perusteet)	Sisältöalue (2014 perusteet)	Arvioinnin kohde (2014 perusteet)	Opetuksen tavoitteen pohjalta luotu oppilaan oppimisen tavoite (osaaminen 6. vuosiluokan päättyessä)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5 (uusi)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7 (uusi)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8 (2014 perusteet)	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9 (uusi)
Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta...	S1-S3		Oppilas oppii...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...	Oppilas osaa...

Oppimisen tavoite ilmaisee **lukuvuoden 6** tavoitteen kaikille oppilaille

Osaamisen kuvaukset kuvaavat osaamista, joka on kunkin arvosanan saamisen edellytys

Kriteeritaulukon sisältö

Opetuksen ja oppimisen tavoitteet, arvioinnin kohteet ja osaamisen tason kuvaukset

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen							
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä	S1	Oppilas oppii tunnistamaan lähiympäristönsä ja maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä	Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä englannin kielen aseman ja merkityksen hahmottaminen	Oppilas osaa nimetä joitakin hänen lähiympäristönsään tai maailmassa käytettyjä kieliä.	Oppilas osaa kertoa, mitä kieliä hänen lähiympäristönsään ja maailmassa käytetään.	Oppilas osaa kertoa lähiympäristönsä ja maailman kielellisestä runsaudesta.	Oppilas osaa kertoa monipuolisesti lähiympäristönsä ja maailman kielellistä runsautta.

Opetuksen tavoitteet

- kaikille oppilaille yhteisiä
- ohjaavat opettajan antamaa opetusta
- eivät ole yhteismitallisia oppiaineiden välillä eivätkä oppiaineiden sisällä

Oppilaan oppimisen tavoitteet

- johdettu opetuksen tavoitteista

Osaamisen tason kuvaukset

- eivät ole opetuksen tai oppimisen tavoitteita vaan osaamisen tason kuvauksia
- kuvaavat arvosanojen 5, 7, 8 ja 9 edellyttämää osaamista

Arvioinnin kohteet ja arvosanan 8 osaamisen kuvaukset

- tehty joitain muutoksia

Opettajan pohdinta yhdessä muiden kanssa ja asian omaksuminen tärkeää

6. Kuudennen luokan pääätteeksi tehtävän lukuvuosisiarvioinnin kriteerit kielissä

Kielten oppimäärät vuosiluokilla 3-6

Kuudennen vuosiluokan lukuvuosi-arvioinnin kriteerit

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/6-vuosiluokan-lukuvuosi-arviointi>

Toinen kotimainen kieli, ruotsi ja finska

- <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Toinen%20kotimainen%20kieli%2C%20kriteerit%20%286.%20lk%29.pdf>

Vieraat kielet

- <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Vieras%20kieli%2C%20kriteerit%20%286.%20lk%29.pdf>

01/11/2023 | Opetushallitus

Ruotsin kieli, B1-oppimäärä

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi ruotsin B1-oppimäärässä vuosiluokilla 3–6

Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi omista taidoistaan, kehittää niitä ja painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja. Oppinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että oppilas itsearvioi oppimistaan ja saa vertaispalautetta. Oppilaat, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai joilla on muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat, voivat myös osoittaa osaamistaan, kun arviointi on monipuolista.

Ruotsin B1-oppimäärän sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain 3–6 kohdennettuihin tavoitteisiin. Lukuvuosi-arviointi 6. luokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin.

Määritellään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää ruotsin B1-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä. Oppilas on saavuttanut ruotsin B1-oppimäärän tavoitteet arvosanan 5, 7, 8 tai 9 mukaisesti, kun oppilaan osaaminen vastaa pääosin kyseisen arvosanan kriteereissä kuvattua osaamisen tasoa. Arvosanojen 4, 6 ja 10 mukaisen osaamisen kokonaisarviointi muodostetaan ruotsin B1-oppimäärän tavoitteiden pohjalta ja suhteessa edellä mainittuihin lukuvuosi-arvioinnin kriteereihin. Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta. Työskentelyn arviointi sisältyy ruotsin B1-oppimäärän lukuvuosi-arviointiin ja siitä muodostettavaan arvosanaan.

Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki oppiaineen tavoitteet. Vuorovaikutuksessa toimimisen, tekstien tulkintataitojen ja tekstien tuottamistaitojen arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen Kehittyvän kielitaidon asteikko.

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen							
T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamien kielten keskinäisistä suhteista	S1	Oppilas oppii hahmottamaan osaamien ja opiskelunsa kielten yhtäläisyyksiä ja eroja sekä kehittämään kielitaitoaan.	Kielten yhtäläisyyksien ja erojen hahmottaminen	Oppilas osaa nimetä joitakin osaamien ja opiskelunsa kielten yhtäläisyyksiä ja eroja eroista kehittämiseen kielitaitoaan.	Oppilas osaa antaa esimerkkejä osaamien ja opiskelunsa kielten yhtäläisyyksistä ja eroista kehittämiseen kielitaitoaan.	Oppilas osaa kertoa osaamien ja opiskelunsa kielten yhtäläisyyksistä ja eroista kehittämiseen kielitaitoaan.	Oppilas osaa vertailla osaamien ja opiskelunsa kielten yhtäläisyyksiä ja eroja kehittämiseen kielitaitoaan.
T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	S1	Oppilas oppii ymmärtämään suomen ja ruotsin kielen aseman ja merkityksen kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutusta suomen kieleen.	Ruotsin kielen aseman ja merkityksen tunteminen Suomessa	Oppilas osaa nimetä Suomen kansalliskielet. Oppilas osaa mainita jonkin syyn, miksi Suomessa puhutaan ruotsia.	Oppilas osaa nimetä Suomen kansalliskielet ja antaa esimerkkejä niiden asemasta. Oppilas osaa mainita joitakin syitä, miksi Suomessa puhutaan ruotsia.	Oppilas osaa kertoa Suomen kansalliskielistä sekä niiden asemasta ja merkityksestä. Oppilas osaa kertoa, miksi Suomessa puhutaan ruotsia. Oppilas osaa antaa esimerkkejä ruotsin	Oppilas osaa kertoa Suomen kansalliskielistä ja vertailla niiden asemaa ja merkitystä. Oppilas osaa pohdita, miksi Suomessa puhutaan ruotsia. Oppilas osaa kertoa ruotsin kielen vaikutuksesta suomen

- julkaistu
01/2023

- käytössä
1.8.2023 alkaen

- webinaari
1.11.2023

- tukimateriaalit
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/toisen-kotimaisen-kielen-ja-vieraiden-kielten-6-vuosiluokan>

6. luokan lukuvuosiarviointin kriteerit

Kielten oppiaineet ja niiden oppimäärät

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Toinen%20kotimainen%20kieli%2C%20kriteerit%20%286.%20lk%29.pdf>

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Vieras%20kieli%2C%20kriteerit%20%286.%20lk%29.pdf>

Toinen kotimainen kieli, ruotsi

- A-ruotsi
- Äidinkielenomainen A-ruotsi
- B1-ruotsi

Andra inhemska språket, finska

- A-finska
- Modersmålsinriktad A-finska
- B1-finska

Vieraat kielet

- A-englanti
- A-muu vieras kieli
- A-saame
- B1-vieras kieli

A-kielellä kaksi oppimäärää: A1- ja A2-kieli

- A1-kieli vl 1-9: 18 vvt, A2-kieli vl 1-9: 12 vvt

- A1- ja A2-kielellä samat opetuksen ja oppimisen tavoitteet sekä kriteerit.

Ingressiteksti

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi vieraan kielen A-oppimäärässä vuosiluokilla 3–6 ennen kriteeritalukkoa

Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi kielissä vuosiluokilla 3–6, **esimerkkinä A-vieras kieli**

Ingressiteksti

-
-
- Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi omista taidoistaan, kehittää niitä ja painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja.
 - Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että oppilas itsearvioi oppimistaan ja saa vertaispalautetta.
 - Oppilaat, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai joilla on muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat, voivat myös osoittaa osaamistaan, kun arviointi on monipuolista.
 - Vieraan kielen A-oppimäärän sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain 3–6 kohdennettuihin tavoitteisiin.
 - Lukuvuosiarviointi 6. luokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen päättöarviointi x-kielen oppimäärässä vuosiluokilla 3-6, esimerkkinä A-vieras kieli

Ingressiteksti

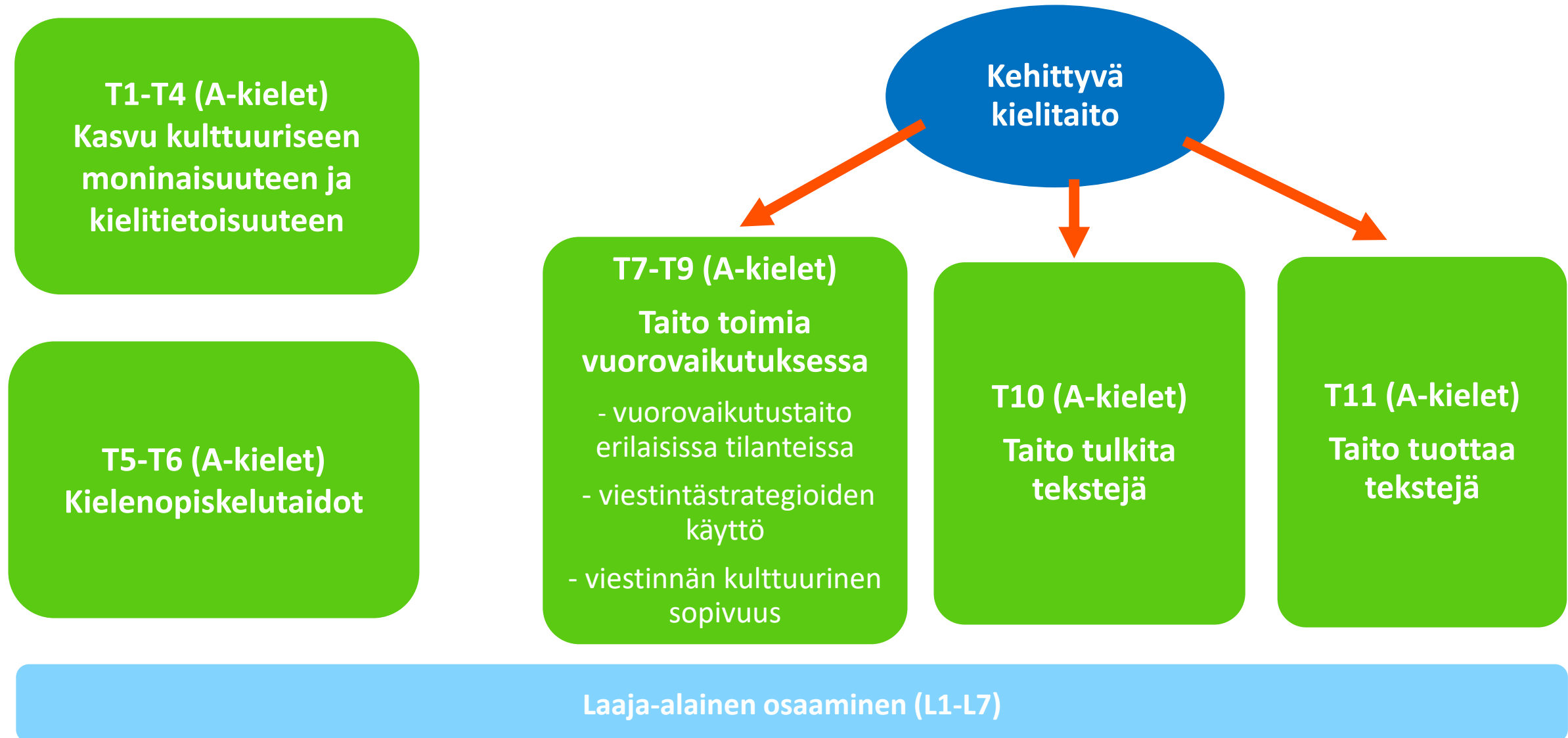

- Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää englannin A-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä.
- Oppilas on saavuttanut englannin A-oppimäärän tavoitteet arvosanan 5, 7, 8 tai 9 mukaisesti, kun oppilaan osaaminen vastaa pääosin kyseisen arvosanan kriteereissä kuvattua osaamisen tasoa. Arvosanojen 4, 6 ja 10 mukaisen osaamisen kokonaisarviointi muodostetaan englannin A-oppimäärän tavoitteiden pohjalta ja suhteessa edellä mainittuihin lukuvuosiarvioinnin kriteereihin.
- Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.
- Työskentelyn arviointi sisältyy englannin A-oppimäärän lukuvuosiarviointiin ja siitä muodostettavaan arvosanaan. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki oppiaineen tavoitteet.
- Vuorovaikutuksessa toimimisen, tekstien tulkintataitojen ja tekstien tuottamistaitojen arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen Kehittyvän kielitaidon asteikko.

**Kielten opetuksen
tavoite- ja
sisältöalueet eli teet
ja ässät (T ja S)**

The background features abstract, flowing wavy lines in shades of green and blue, creating a dynamic and modern aesthetic.

Kielten opetuksen tavoite- ja sisältöalueet (POPS 2014, VOPS 2019)

Englannin A-oppimäärän opetuksen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3-6

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen: Tutustutaan kielten ja kulttuurien moninaisuuteen sekä englannin levinneisyyteen mm. internetissä. Pohditaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaa. Hankitaan tietoa kielen ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteisölle. Harjoitellaan arvostavaa kielenkäyttöä vuorovaikutustilanteissa. Kuunnellaan eri kieliä, katsellaan eri tapoja kirjoittaa, tehdään havaintoja sanojen lainautumisesta kielestä toiseen. Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän.

- Osaamisen tason kuvaukset muodostettu opetuksen tavoitteiden, arvioinnin kohteen ja **oppiaineiden keskeisten sisältöjen pohjalta**

S2 Kielenopiskelutaidot

S2 Kielenopiskelutaidot: Opetellaan suunnittelemaan toimintaa yhdessä, antamaan ja ottamaan vastaan palautetta ja ottamaan vastuuta. Opetellaan tehokkaita kielenopiskelutapoja, kuten uusien sanojen ja rakenteiden aktiivista käyttöä omissa ilmaisuissa, muistiinpainamiskeinoja, tuntemattoman sanan merkityksen päättelystä asiayhteydestä. Totutellaan arvioimaan omaa kielitaitoa esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua käyttäen.

S3 Kehittyvä kielitaito, A-englanti

- Opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan englantia monenlaisista aiheista. Keskeisiä aiheita ovat minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto sekä elämä ja toiminta englanninkielisessä ympäristössä.
- Lisäksi valitaan aiheita yhdessä. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana on oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri, kiinnostuksen kohteet sekä ajankohtaisuus, näkökulmana minä, me ja maailma.
- Valitaan erilaisia kielenkäyttötarkoituksia, kuten esimerkiksi tervehtiminen, avun pyytäminen tai mielipiteen ilmaiseminen.
- Sanastoa ja rakenteita opetellaan monenlaisten tekstien, kuten pienten tarinoiden, näytelmien, haastattelujen ja sanoitusten yhteydessä. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella vaativampia kielenkäyttötilanteita.
- Opetellaan löytämään englanninkielistä aineistoa esimerkiksi ympäristöstä, verkosta ja kirjastosta. Valittaessa tekstejä ja aiheita otetaan huomioon englannin kielen levinneisyys ja asema globaalin kommunikaation kielenä.
- Havainnoidaan ja harjoitellaan runsaasti ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytmiä ja intonaatiota. Harjoitellaan tunnistamaan englannin kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä.

- Osaamisen
tason muodostettu
opetuksen
tavoitteiden,
arviointin kohteen
ja **oppiaineiden**
keskeisten
sisältöjen pohjalta

Kriteeritaulukon rakenne, esimerkkinä A-vieras kieli

Arvosanan 5 osaamisen kuvaus

T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä opiskeltavan kielen asema siinä

Oppilas oppii tunnistamaan lähiympäristönsä ja maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä tuntemaan kohdekielen asemaa lähiympäristössä ja maailmassa.

Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä kohdekielen aseman ja merkityksen hahmottaminen

- Oppilas osaa nimetä joitakin hänen lähiympäristössään tai maailmassa käytettyjä kieliä.
- Oppilas osaa antaa jonkin esimerkin eri kohdekielisten maiden kulttuureille tyypillisistä asioista.

Opetuksen tavoitteet

Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet

Arvioinnin kohde

Osaamisen tason kuvaukset arvosanoille 5, 7, 8 ja 9

Opettajalle

Oppilaalle

Opettajalle ja oppilaalle

Oppilaan osaaminen

Ei muutoksia

Uutta

Joitain muutoksia

Uutta

Samat opetuksen ja oppimisen tavoitteet, **arvioinnin kohteet** ja osaamisen tason kuvaukset kaikissa kielten oppimäärissä

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

- Kielellinen päättely

Kielenopiskelutaidot

- Tavoitteiden asettaminen, opiskelustrategioiden hyödyntäminen, oppimisen reflektointi ja vuorovaikutuksessa toimimisen tapojen hahmottaminen
- Jatkuvan kielenopiskelun valmiuksien kehittyminen

Työskentelyn arviointi oppiaineryhmässä

- Työskentely liittyy vahvasti **oppiaineen** luonteeseen ja on osa **oppiaineiden arviointia**.
- Perustuu eri oppiaineissa asetettuihin **työskentelytaitojen tavoitteisiin**.
- Työskentelytaidoilla tarkoitetaan perusopetuksen aikana osana oppiaineita kehittyvää taitoa
 - työskennellä **itsenäisesti ja yhdessä**
 - suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään
 - **toimia vastuullisesti** ja parhaansa yrittäen
 - toimia rakentavasti **vuorovaikutuksessa**.

Työskentelyn arviointi osana kielten arviointia

- työskentelyn arviointi osa oppiaineen arviointia
- työskentelyä ei arvioida oppiaineista erillisenä
- ➔ • kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, tulee myös työskentely arvioiduksi

Työskentelytaidot näkyvissä arvioinnin kohteissa kielten kriteeritaulukossa

Opiskelustrategioiden hyödyntäminen

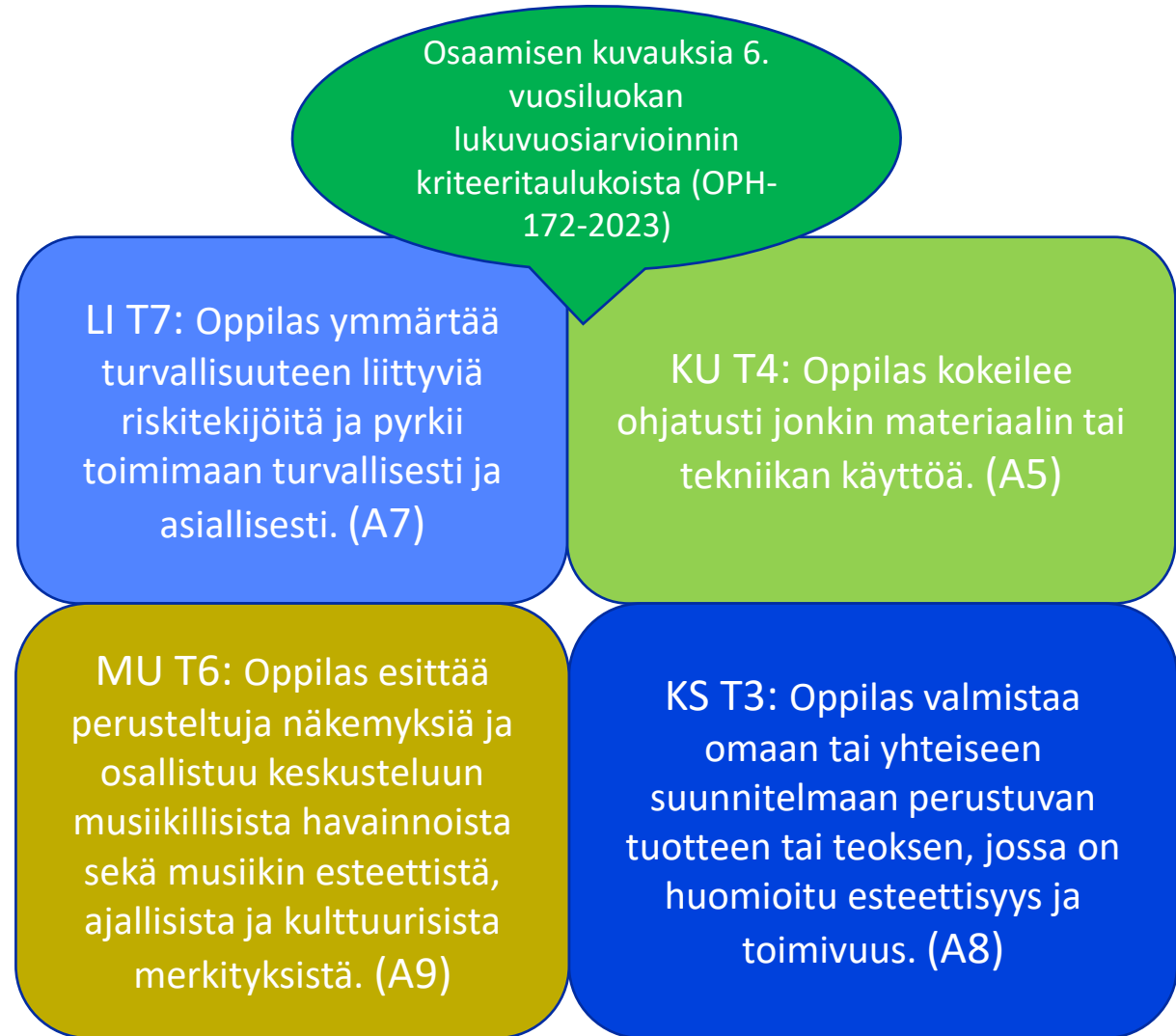
Vuorovaikutuksessa toimimisen tapojen hahmottaminen

Jatkuvan kielenopiskelun valmiuksien kehittyminen

Kielellinen päättely

Työskentely

- Oppilaan työskentelyyn liittyviä erityistarpeita tulee tarvittaessa kirjata oppimissuunnitelmaan tai HOJKSiin, jotta ne voidaan ottaa huomioon työskentelyn arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Työskentelystä ei anneta erillisiä arvioita tai arvosanoja todistukseen.

**Joidenkin arvosanojen
kriteereissä välitasot sekä uusi
esi-A1.1-taitotaso**

Uutta

Uutta 6. luokan lukuvuosiarviointin kriteereissä

Taitotaso esi-A1.1 = osaamisen kuvaus arvosanalle 5

- **B1-ruotsi/B1-finska ja B1-vieras kieli**
 - T5-T9 arvosana 5: esi-A1.1

Välitasoja (kahden taitotason yhdistelmä)

- **A-vieras kieli**
 - T11 arvosana 7: A1.1/A1.2
- **B1-ruotsi/B1-finska ja B1-vieras kieli**
 - **T9 arvosana 8: A1.1/A1.2**
- Äidinkielenomainen A-ruotsi/
Modersålsinriktad A-finska
 - T6-T19 arvosana 9 B1.1/B1.2
 - T10 arvosana 9: A2.2/B1.1

Kehittyvän kielitaidon taitotasosteikko, B1-ruotsi, T9 Tekstien tuottaminen

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä				Taitotaso esi-A1.1	Taitotaso A1.1	Taitotaso A1.1/A1.2	Taitotaso A1.2
T9 tarjota oppilaalle runsaasti	S3	Oppilas oppii ilmaistamaan itseään	Tekstien tuottamistaidot	Oppilas osaa ohjatuna sanoa ja	Oppilas osaa ilmaista itseään	Oppilas pystyy kertomaan ohjatusti	Oppilas pystyy kertomaan joistakin

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa hyvin pieni-muotoista puhumista ja kirjoittamista		suullisesti ja kirjallisesti käyttäen kielin keskeistä sanastoa ja keskeisiä rakenteita. Hän oppii ääntämään ymmärrettävästi.		kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja lauseita, jotka liittyvät esimerkiksi omaan itseen, perheeseen ja vapaa-aikaan. Oppilas ääntää joitakin sanoja ymmärrettävästi.	puheessa hyvin suppeasti käyttäen harjoiteltuja sanoja ja opeteltuja vakioilmaisuja. Oppilas ääntää joitakin harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi ja osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja lauseita.	joistakin tutuista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuvälistä. Oppilas osaa kirjoittaa joitakin sanoja ja lauseita. Oppilas ääntää harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi. Oppilas osaa hyvin suppean perussanaston, muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen ja peruskieliopin aineksia.	tutuista ja itselleen tärkeistä asioista käyttäen suppeaa ilmaisuvälistä ja kirjoittaa muutamia lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista. Oppilas ääntää useimmat harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi. Oppilas hallitsee hyvin suppean perussanaston ja muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen sekä peruskieliopin aineksia.

6. Mitä paikalliseen opetussuunnitelmaan?

Mitä paikalliseen opetussuunnitelmaan? (POPS 2014, s. 285)

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

15.3 Paikallisesti päätettävät asiat

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- miten tuetaan oppilaiden siirtymistä kuudennelta seitsemännelle vuosiluokalle sekä perusopetuksesta seuraavaan koulutusvaiheeseen
 - toimintatavat siirtymävaiheessa
 - tarvittava yhteistyö, työnjako ja vastuut
- mitkä ovat vuosiluokkakokonaisuuden 7–9 erityispiirteet ja tehtävät (perusteiden kuvauksia voidaan käyttää sellaisenaan) sekä niihin liittyvät paikalliset painotukset ja miten tehtävän toteutumista seurataan ja kehitetään
- mitkä ovat laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokilla 7–9 (perusteiden tavoitekuvaus voidaan käyttää sellaisenaan) sekä niiden mahdolliset paikalliset painotukset ja miten oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittymistä tuetaan vuosiluokilla 7–9
- mitkä ovat kunkin oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokilla 7, 8 ja 9
- mitkä ovat kunkin oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin sekä ohjaukseen, eriyttämiseen ja tukeen ja oppimisen arviointiin liittyvät mahdolliset erityispiirteet vuosiluokilla 7–9

Mitä paikalliseen opetussuunnitelmaan?

Tämä
hyvä
tarkistaa

Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt tulee olla määriteltynä

- Vuosiluokille 1, 2, 3, 4, 5 ja 6
- Vuosiluokille 7, 8 ja 9

Oppilaan oppimisen tavoitteita ei määritellä vuosiluokittain paikalliseen opetussuunnitelmaan

Olemme uutta oppimassa
Miten opettajien arviointiosaamista kehitetään ja kriteerien käyttöönottoa tuetaan omassa koulussa ja kunnassa?

Kriteeritaulukko ja ingressiteksti lisätään sellaisinaan paikalliseen opetussuunnitelmaan

- korvaavat vastaavat tekstit perusteista 2014

Opetuksen tavoitteet, oppimisen tavoitteet, arvioinnin kohde ja kriteerit myös ePerusteissa

Kielten kriteerien Ingressiteksti ja kriteeritaulukko lisätään sellaisinaan paikalliseen opetussuunnitelmaan ja vanhat vastaavat tekstit otetaan pois perusteista 2014 (s. 221-222, A-englanti)

Oppilaan oppimisen arviointi englannin A-oppimäärässä vuosiluokilla 3–6

Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden tulla tietoisiksi omista taidoistaan, kehittää niitä ja painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja. Monipuolinen arviointi tarjoaa mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan myös oppilaille, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai joilla on muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat. Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.

Englannin sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määritellään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuosittodistusta varten opettaja käyttää englannin A-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä. Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että oppimista arvioidaan monin eri tavoin myös itse- ja vertaisarvioinnin keinoin ja että arviointi kohdistuu kaikkiin arviointitavoitteisiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki kielitaidon osa-alueet. Niiden arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen.

Englannin A-oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppilaineissa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen			
T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen rikkaus sekä englannin asema globaalissa viestinnän kielinä.	S1	Kielellisen ympäristön hahmottaminen	Oppilas osaa kuvata pääpiirteissään, millaista kielinä on hänen lähiympäristössään, mitkä ovat maailman eriten puhutut kielet ja miten laajalti levinnyt englannin kieli on.
T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieltä- ja kulttuurisuutta sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihonsa ilman arvottavia ennakkooletuksia.	S1		Ei käyettä arvostamista muodostamisen perusteella. Oppilasta ohjataan pohdittamaan kielenkäyttöä osana itsearviointia.
T3 ohjata oppilasta havaitsemaan kieltä yhdistäviä ja erottavia laatuja sekä tukea oppilaan kielellisen päävoimien kehittymistä	S1	Kielellinen pääntely	Oppilas osaa tehdä havaintoja englannin kielen ja äidinkielen tai muiden osaamansa kielen rakenteista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä.
T4 ohjata oppilasta ymmärtämään että englanniksi on saatavilla runsaasti aineistoa ja valitsemaan niistä omaa oppimistaan edistävää, sisällöltään ja vaikeustasoltaan sopivaa aineistoa	S1	Englannin kielisen aineiston löytäminen	Oppilas osaa kertoa, millaista englanninkielistä hänen omaa oppimistaan edistävää aineistoa on saatavilla.
Kielenopiskelutaidot			
T5 tutustua yhdessä opetuksen tavoitteisiin ja luoda salliva opiskeluympäristö, jossa tärkeintä on viestin välittyminen sekä kannustava yhdessä oppiminen	S2	Tutustuus tavoitteista ja toiminta ryhmässä	Oppilas osaa kuvata opiskelun tavoitteita ja osallistuu ryhmän yhteisten tehtävien tekoon.
T6 ohjata oppilasta ottamaan vastuuta omasta kielioptisluokastaan ja kannustaa harjoittamaan kielitaitoaan rohkeasti ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä kokeilemaan, millaiset tavat oppia kieltä sopivat hänelle parhaiten	S2	Kielenopiskelutavoitteiden asettaminen ja löytäminen	Oppilas asettaa tavoitteita kielioptisluokalleen, harjoittelee erilaisia tapoja opiskella kieltä käyttäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa, harjoittamaan ja arvioi taitojaan
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa			
T7 ohjata oppilasta harjoittamaan vuorovaikutusta aihepiiriltään monenlaisissa tilanteissa rohkaisten viestintään jatkumiseen mahdollisista kieliväyistä huolimatta	S3	Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	Oppilas pystyy vaihtamaan ajatuksia tai tietoja tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa sekä toisinaan ylläpitämään viestintätilannetta.
T8 rohkaista oppilasta pyytämään yllä viestintätilannetta käyttäen monenlaisia viestinnän jatkumisen keinoja	S3	Viestintästrategioiden käyttö	Oppilas osallistuu enenevässä määrin viestintään. Oppilas turvautuu harvempia ei-kielisiin ilmaisuun. Oppilas yrittää pyytämään toistoa tai selvennyksiä melko usein. Oppilas osaa jonkin verran soveltaa viestintäkuunpann illoisuuksia omassa viestintänsä.
T9 tukea oppilaan viestinnän kulttuurista sopivuuksia tarjoamalla mahdollisuuksia harjoitella monipuolisia sosiaalisia tilanteita	S3	Viestinnän kulttuurinen sopivuus	Oppilas selviytyy hyödyntäen sosiaalisia tilanteita. Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteluita tervehdyksiä ja puhutelmuuksia sekä esittää kohteliaasti esimerkiksi pyyntöjä, kutsuja, ehdotuksia ja anteeksipyyntöjä ja vastata sellaisiin.

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppilaineissa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä			
T10 ohjata oppilasta ymmärtämään vaativuudeltaan monenlaisia tekstien ja kirjoitettujen tekstien parissa käyttäen erilaisia ymmärtämisstrategioita	S3	Tekstien tulkintataidot	Oppilas ymmärtää helppoja, tuttuja sanasto- ja jänäisiä sekä selkeitä puhetta sisältäviä tekstejä. Oppilas ymmärtää lyhyiden, yksinkertaisten itseään kiinnostavien viestien ylläsisällön ja tekstin pääajatuksen tuttua sanastoa sisältävistä, ennustettavista teksteistä. Oppilas pystyy hyödyntämään yksinkertaista päätelyä viestintänsä tukemana.
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä			
T11 tarjota oppilaille mahdollisuutta tuottaa puhetta ja kirjoitusta lausuvasta aihepiiristä kiinnittäm huomiota myös keskeisiin rakenteisiin ja ääntämissen perussääntöihin	S3	Tekstien tuottamistaidot	Oppilas pystyy kehittämään joka-päiväisistä ja kärkevistä sekä itselleen tärkeistä tilanteista käyttäen yksinkertaisia lauseita ja konkreettista sanastoa. Oppilas osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keksiviä rakentaa. Oppilas osaa soveltaa jotakin ääntämissen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa tilanteissa.

7. Kielten tukimateriaalit

[https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/toisen-kotimaisen-kielen-ja-
vieraiden-kielten-6-
vuosiluokan](https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/toisen-kotimaisen-kielen-ja-vieraiden-kielten-6-vuosiluokan)

8. Vastauksia ennakkokysymyksiin

Ennakkokysymys

- Miten 6. vuosiluokan kriteerejä voidaan hyödyntää vuosiluokkien 3-5 arvioinnissa?

Vastaus:

Antaessaan oppiaineen sanallista arviota tai arvosanaa, opettaja arvioi oppilaiden oppimista ja osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain 3–6 kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin. Oppilaan lukuvuosiarviointi 6. luokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin.

Opettaja voi hyödyntää 6. vuosiluokan arviointikriteerikokonaisuutta edeltävillä luokka-asteilla opetuksen suunnittelussa ja arvioinnissa oppilaan ikätaso ja edellytykset huomioiden. Ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista laatia oppiainekohtaisia osaamisen kuvauksia vuosiluokille 3-5.

6. vuosiluokan päätteeksi annettava arviointi eroaa päättöarvioinnista, jossa arvioidaan vuosiluokkien 7-9 aikana saavutetun osaamisen tasoa suhteessa päättöarvioinnin osaamisen tason kuvauksiin. 6. vuosiluokan arviointi on lukuvuosiarviointi, jonka perusteella ei haeta seuraavalle koulutusasteelle. Opetuksenjärjestäjä päättää, miten opetuksen tavoitteet kohdennetaan eri vuosiluokille.

Ennakkokysymys

- Millaisin tavoin oppilaan suullista kieliosaamista voisi arvioida?

Vastaus:

Kuten ennenkin, luottaen opettajan arviointiosaamiseen arvioiden sitä, mitä on opetuksen tavoitteiden mukaan opetettu. Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää ruotsin B1-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä. Oppilas on saavuttanut ruotsin B1-oppimäärän tavoitteet arvosanan 5, 7, 8 tai 9 mukaisesti, kun oppilaan osaaminen vastaa pääosin kyseisen arvosanan kriteereissä kuvattua osaamisen tasoa. Arvosanojen 4, 6 ja 10 mukaisen osaamisen kokonaisarviointi muodostetaan ruotsin B1-oppimäärän tavoitteiden pohjalta ja suhteessa edellä mainittuihin lukuvuosiarviointien kriteereihin. Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta. Työskentelyn arviointi sisältyy ruotsin B1-oppimäärän lukuvuosiarviointiin ja siitä muodostettavaan arvosanaan.

Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki oppiaineen tavoitteet. Vuorovaikutuksessa toimimisen, tekstien tulkintataitojen ja tekstien tuottamistaitojen arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen Kehittyvän kielitaidon asteikko.

Kysymykseen liittyvä suullinen tuottaminen on esim. mukana viidessä A-englannin arviointia ohjaavassa opetuksen tavoitteessa ja osaamisen tason kuvauksissa: taito toimia vuorovaikutuksessa (T7-9) ja taito tulkita tekstejä (T10) ja taito tuottaa tekstejä (T11). Laajan tekstikäsityksen mukaan tekstit käsitetään sekä kirjallisena että suullisina tuotoksina.

Ennakkokysymys

- Miten huomioida tavoitteet T1-T4 konkreettisesti B1-ruotsin arvioinnissa? Miten avata arviointia oppilaille ymmärrettävällä ja ikätasolle sopivalla tavalla?

Vastaus

Opettajilla on paljon arviointiosaamista Kulttuurisen moninaisuuden ja kielitietoisuuden sekä Kieltenopiskelutaitojen (T1-4) arvioinnissa. Kriteerikokonaisuuden käyttö oivalluttaa kielenopettajia asiantuntijuuteensa. Opetusta ja arviointia suunnitellessaan opettaja voi hyödyntää OPH:n tukimateriaaleja. Aktivoivat esimerkkikysymykset voidaan oppilaiden taitotasoa ja edellytykset huomioiden kääntää kohdekielelle osana oppimistilanteita. Esimerkkitehtävät kannustavat opettajaa arvioimaan oppilaan osaamista monipuolisesti. Opettajat voivat hyödyntää esimerkkitehtäviä laatiessaan erilaisia oppilaan osaamista kartoittavia tehtäviä tai käyttää niitä sellaisenaan.

Tehtävät ovat muokattavissa summatiivisen arvioinnin tarpeiden mukaan. Esimerkkikysymyksiä voidaan käsitellä pari-kolme kertaa jakson aikana esim. kirjallisina tai suullisina työstöinä. Osaamista voidaan arvioida myös pareittain tai pienessä ryhmässä tehdystä työskentelystä. Oppilas voi tilanteesta tai näytöstä riippuen käyttää myös koulun opetuskieltä. Tavoitekohtaista tukimateriaalia arvioitavista töistä ja työtavoista voi hyödyntää oppilaiden ja huoltajien kanssa käytäviä arviointikeskusteluja varten.

Pohdittavaksi

- Miten arvioida suullista kielitaitoa, kun oppilaat eivät varsinkaan ruotsissa juuri uskalla suutaan avata?

Kiinnostaa myös arvioinnin suhteuttaminen taitotasoihin ennen päättöarviointivaihetta. *Tätähän ei opsissa juurikaan tuoda esille*, vaan korostetaan arvioinnin kannustavuutta. Kuitenkin haluaisin antaa oppilaille saman tyyllisen arvoin ja aiemmin, että tietävät, mitä noin suunnilleen on odotettavissa päättöarviointivaiheessa.

- Miten esittelisit kriteerikokonaisuuden, opetuksen ja oppimisen tavoitteet sekä osaamisen tason kuvaukset huoltajille tai oppilaille?
- Miten hyödyntäisit kriteerikokonaisuutta oppimisen tavoitteiden avaamisessa oppilaille?
- Miten itse näet tavoitteiden painoarvon? Kun sanotaan, että kaikki tavoitteet ovat yhteismitallisia, mutta joskus tavoitteet vaikuttavat erisuuruisilta.
- Voisitko avata tavoitteiden keskinäistä hierarkiaa ja toisaalta kompensatiota?
- Olisi hienoa, jos saisi konkreettisia esimerkkejä siitä, miten *kriteerikokonaisuutta voi hyödyntää opetuksen suunnittelussa ja arvioinnin toteutuksessa?*

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos! Tack!

annamari.kajasto@oph.fi

